

AnnaQ – Taitoa Ylä-Savosta

Ryijyjä 1920-luvulta nykypäivään

Näyttely Suomen käsityön museon Aulagalleriassa 12.1.-10.3.2013

AnnaQ on Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuus ry:n tuotemerkki. Se on syntynyt kunnioituksesta lapinlahtelaiseen Halosten taiteilijasukuun kuuluneen Anna Halosen (1899-1972) perintöä kohtaan. AnnaQ vaalii laatutietoutta (Q=quality) sekä suomalaista maaseutua ja käsityöläisyyttä. AnnaQ valmistaa ja markkinoi ryijyjä Anna Halosen mattokutomon alkuperäisluonnosten pohjalta sekä tämän päivän tekstiilisuunnittelijoiden malleista.

Anna Halonen hyödynsi taiteellista luomisvoimaansa mattokutomossaan Kouvolassa 1920-50 -luvuilla. Siellä hän värjäsi villalankoja, joista valmistettiin mattoja ja ryijyjä taiteilijoiden luonnosten pohjalta. Ryijyjä suunnittelivat mm. Halosen kolme veljeä: taidemaalarina tunnettu Kalle (1899-1947), näyttelijä ja kuvanveistäjä Eemil (1875-1950) sekä taidevalaja Arttu (1885-1965).

Anna Halosen kutomon mittava matto- ja ryijylyuonnosten kokoelma on nykyisin Halosten museosäätiön omistuksessa. Lapin yliopiston tekstiilitaiteen professori Kristiina Hänninen valitsi kokoelmasta ryijyjä AnnaQ:n mallistoon. Uustuotantona valmistettavien ryijyjen loimena käytetään villalangan ohella puuvillaa ja nukkalankoina teollisesti värjättyjä lankoja.

AnnaQ:n malliston uudet tekstiilitaiteilijoiden suunnittelemat ryijyt ovat geometrisen selkeitä sisustusryijyjä, joita saa myös tarvikepaketteina. Uutuutena on kasteryijy, jota käytetään vihkirijyn tapaan. Kastetilaisuudessa ryijy asetetaan lattialle ja tilaisuuden jälkeen se ripustetaan kodin seinälle. Ryijyn taakse voidaan kirjoa kastettujen lasten nimet ja syntymäajat. Kasteryijyjä ovat suunnitelleet Hanna Korvela, Mari Nurminen ja Kirsi Saravesi professori Jouko Martikaisen laatimien kasteen kristilliseen sanomaan perustuvien kuvaohjeiden pohjalta.

AnnaQ-malliston valmistus, kutojen koulutus ja tuotantomenetelmien kehittäminen on toteutettu Tukeva-tuotekehitysprojektin (1998-2000) ja Taikova-projektin (2000-2003) puitteissa. Mallistoon voi tutustua osoitteessa www.annaq.com.

Vuosi 2013 on käsityön juhluvuosi, jonka teema on käsityö elämässä. AnnaQ – Taitoa Ylä-Savosta -näyttely aloittaa juhluvuoteen liittyvän alueellisten käsi- ja taideteollisuusyhdistysten esittelysarjan.

Ps.

Ryijyistä asiaa myös [Kevään 2013 luentosarjassa: Rosoa tekstiiliin](#)

KRAFTFULLT | Aulagalleria 15.3.-2.6.2013

Kuva: Ilse Bergin tekstiilit on valmistettu uusiokäytetystä banaanisilkistä. Kuva: Andreas Dienert.

Kraftfullt

Ruotsinkielisten käsi- ja taideteollisuusyhdistysten yhteisnäyttely

Näyttely Suomen käsityön museon Aulagalleriassa 15.3.-2.6.2013

Kraftfullt on ruotsinkielisten käsi- ja taideteollisuusyhdistysten yhteisnäyttely. Sen ovat tuottaneet Nylands hantverk, Åbolands hantverk, Ålands Slöjd & Konsthantverk ja Österbottens hantverk.

Näyttelyyn osallistuu 23 käsityöläistä Ahvenanmaalta, Pohjanmaalta, Turun seudulta ja Uudeltamaalta. Näyttelyprojektin kautta yhdistykset kannustavat käsityöläisiä innovatiivisuuteen, tuotekehitykseen ja verkostoitumiseen sekä uusien yhteyksien luomiseen. Kraftfullt on jurytetty näyttely, joka esittelee käsityötä ja taidekäsityötä eri tekniikoin ja materiaalein. Edustettuina ovat korumuotoilu, käyttötekstiilit, hienopuusepäntyöt, keramiikka, taonta sekä kierrätys ja uusiokäyttö.

Näyttelyn juryyn kuuluivat teollinen muotoilija Camilla Moberg, muotoilija ja hopeaseppä Mikael Nygård sekä tekstiilimuotoilija Elina Rebers. Tuomaristo painotti valinnoissaan töiden huolellista toteutusta, muotoilun selkeyttä, mielikuvituksekkua, rehevyyttä sekä ilmaisuvoimaa. Kaikki näyttelyyn valitut työt ovat yhdistelmä hyvää käsityötaitoa ja mainiota muotoilua. Ne kertovat nykypäivän arvoista, ne ovat yllätyksellisiä sekä ajankohtaisia.

Näyttely on ollut esillä 2011 Ahvenanmaalla ja Turussa sekä 2012 Helsingissä ja Vaasassa. Näyttelyn kierros päättyy Jyväskylään, jossa juhlistaan koko vuosi käsityötä. Vuonna 2013 tulee kuluneeksi 100 vuotta Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry:n perustamisesta. Käsityön juhluvuden teema on Käsityö elämässä. Suomen käsityön museon Aulagalleriassa esittäytyy vuoden mittaan Käsi- ja taideteollisuusyhdistyksiä eri puolelta Suomea.

Lisätietoja

Lisätietoa näyttelystä:

Saara Karrenpalo, Ålands Slöjd & Konsthantverk rf,
018-14577, 0457-5244007
konsthantverk(at)konsten.ax

Lisää tietoa Kraftfullt-näyttelyn tuottaneista yhdistyksistä:

Nylands hantverk r.f., <http://www.nylandshantverk.net>

Åbolands hantverk r.f., <http://www.gullkrona.fi>

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f., <http://www.konsthantverk.ax>

Österbottens hantverk r.f., <http://www.loftet.fi>

Kuvassa: Raitatyynyt, paperinaru. Taito-Keskipohjanmaa. Kuva: Suomen käsityön museo / Anneli Hemmilä-Nurmi

Tekemisen iloa

Aulagallerianäyttely Suomen käsityön museossa 6.9.-6.10.2013

Syksy ja käsityökurssit alkavat käsi kädessä - juhluvuoden näyttelyssä inspiroidutaan itse tekemisestä. Taito Keski-Pohjanmaa on tuonut näyttelyyn esille syksyn ajankohtaisimmat käsityökurssiaiheet. Tuhannet käsityöharrastajat suuntaavat syyskauden alkaessa Taito-yhdistysten kursseille ympäri Suomen. Käsityö koukuttaa - samalla vaivalla saa huvin että hyödyn. Käsityökurssilla virkistyy, tapaa samanseuraisia, hengenheimolaisia, nauttii omin käsin tekemisestä, väreistä, materiaaleista, kokee onnistumisen elämyksiä, rentoutuu ja aina on kotiin viemisinä itse tehty, hyvin suunniteltu ja valmistettu tuote.

Työn muotoilu käsityökurssilla on yhtä tärkeässä osassa kuin missä tahansa tuotteessa. Tavoitteena ovat aikaa kestävä käsityödesign, jonka harrastaja pystyy valmistamaan kurssilla. Usein perusideaa varioidaan harrastajan oman kiinnostuksen ja luovuuden mukaan materiaaleja ja värejä vaihdellen ja lisäten. Käsityökurssien on oltava yhtäaikaan ajassa ja ajattomia, käsityö elää ihmisen arjessa ja elämässä. Tavoitteena on houkuttaa ihmisiä itse tekemiseen ja käsityön pariin.

Näyttelyn lähtökohtana on valo. Valo on kauneimmillaan kuultavassa paperissa, siksi paperi oli luonnollinen materiaali myös muihin näyttelyteoksiin. Harrastajat ovat neuloneet, virkanneet, kutoneet, vääntäneet paperilankaa niin kauan kuin sitä on saatavilla ollut. Paperilanka on pölyttömyydessään miellyttävä ja ekologinenkin käytettävä. Näyttelytöistä mm. Valoryijy, Kehysryijy ja Valopallo ovat käsityöaihteita, joita harrastajat ovat ympäri Suomen tehneet miltei koko 2000-luvun. Taito-järjestön kursseilta ovat useimmat mallit levinneet harrastajien keskuuteen.

Näyttelyn teokset ovat Taito Keski-Pohjanmaan kurssimalleja. Mallien suunnittelusta vastaa työryhmä Irene Välimäki ja Marja-Liisa Katajala. Työt on valmistettu Kokkolan Taitokeskuksessa Kankurissa. Teokset ovat valmistaneet Tuula Brandt, Tuija Isopahkala, Marita Kamsula, Marja-Liisa Katajala, Jaana Koskinen ja Irene Välimäki. Näyttelyn valokuvat ovat Emmi Hyypän *Art of Craft* -sarjasta, joka esittelee Taito Keski-Pohjanmaan mallistoa.

Suurin osa näyttelyn töistä on saatavana kurssina, tekemispakettina, valmiina tuotteena tai tilauksesta. Tekemispaketti sisältää materiaalit ja ohjeen, harrastaja pääsee omissa oloissaan kokeilemaan itse tekemistä. Taito Keski-Pohjanmaan kursseilla harrastaja opetetaan kädestä pitäen

valmistamaan tuote. Kurssihinta muodostuu opetuksesta ja materiaaleista. Harrastajan kausikortti maksaa 50,-, se pitää sisällään yhdistyksen kurssien kurssimaksut. Taitokortin omistaja saa lisäksi 5% alennusta kurssimateriaalista.

Lisätietoja

Toiminnanjohtaja Irene Välimäki
p. 06 8328560, 044 3363500
irene.valimaki (at) taitokeskipohjanmaa.fi
www.taitokeskipohjanmaa.fi
www.taitokeskipohjanmaa.fi/kankuri.htm

Taitoa oppimassa

Jyväskylän käsityökoulu esittäytyy Suomen käsityön museon Aulagalleriassa 11.10.-10.11.2013

Näyttely on osa Käsityö elämässä – juhluvuoden tapahtumia ja esittelee Jyväskylän käsityökoulun toimintaa. Käsityökoulun ylläpitäjä Taito Keski-Suomi juhlii perustamisensa 100-vuotisjuhlavuotta.

Suomessa on 16 käsi- ja taideteollisuusyhdistysten ylläpitämää Taito-käsityökoulua. Taito-käsityökoulut järjestävät käsityön taiteen perusopetusta 4–16 -vuotiaille lapsille ja nuorille sekä aikuisille eri puolilla Suomea. Taito-käsityökouluissa on noin 5000 oppilasta.

Käsityön taiteen perusopetuksessa opitaan käsityön vaiheet suunnittelusta toteuttamiseen. Opetuksen lähtökohdانا ovat oppilaan omakohtaiset kokemukset, käsillä työskentely sekä tuotteiden valmistus ja luova ilmaisu. Opetusta annetaan esinevalmistuksessa, tekstiilien ja vaateuksen valmistuksessa sekä ympäristönrakentamisessa. Opetus kehittää oppilaan kokonaispersoonallisuutta ja esteettistä valintakykyä sekä kannustaa luovaan ongelmanratkaisuun. Opiskelu on opetussuunnitelmaan perustuvaa, tavoitteellista ja vuodesta toiseen etenevää.

Jyväskylän käsityökoulun toiminta alkoi vuonna 1990 ja se sai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan vuonna 2000. Opetusta annetaan 330 oppilaalle Jyväskylässä, Saarijärvellä ja Joutsassa, yhteensä n. 5000 tuntia vuodessa.

Opetusryhmät kokoontuvat kerran viikossa syyskuusta toukokuuhun. Tekniikkapainotteisten Nikkari-ryhmien perustamisen myötä myös pojat ovat uskaltaneet mukaan käsityökouluun.

Vuoden aikana pajoissa on työstyetty metallia, lasia, kumia, villaa, pajua, savea, hopeaa, paperia, kuituja ja värejä. Käsityö on synnyttänyt yhteisiä elämyksiä, kokemuksia, tarinoita ja onnistumisen tunteita.

Oheisohjelma

Näyttelyyn liittyy avoimia ja maksuttomia työpajoja perjantaisin klo 12-17.30 seuraavasti:

- Kierrätyskorut ja asusteet punonnalla 11.10.
- Nikkaripaja nuorille tekniikkatyypeille 18.10.
- Keppielukoita ja örkkejä aikuinen/lapsipajassa 25.10.

- Tablettien ja kännyköiden päälliset ja pussukat huopalevystä 1.11.
- Tuunaa laminoimalla ja kuvansiirrolla 8.11.

Lisätietoja

Taito Keski-Suomi ry

Hannele Heikkinen, toiminnanjohtaja, p. 050 4121568

Maire Valkonen, Jyväskylän käsityökoulun rehtori, p. 0504321943

www.aivia.fi